

Cauza 222/82

HOTĂRÂREA CURȚII
din 13 decembrie 1983¹

**Apple and Pear Development Council
împotriva
K. J. Lewis Ltd. și alții**

(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare,
formulată de Country Court din Tunbridge Wells)

„Măsuri naționale pentru dezvoltarea producției și a vânzării de mere și pere autohtone”

În cauza 222/82,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de County Court din Tunbridge Wells pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

APPLE AND PEAR DEVELOPMENT COUNCIL

și

K. J. LEWIS LTD. ȘI ALȚII,

a unei hotărâri preliminare privind, printre altele, conformitatea instituirii sau menținerii unui organism având structura și/sau funcțiile Apple and Pear Development Council și a unui sistem de finanțare asemănător cu cel pe care se întemeiază activitățile organismului menționat cu anumite dispoziții ale Tratatului CEE și ale Actului de aderare din 1972, precum și ale Regulamentului nr. 1035/72 al Consiliului din 18 mai 1972 privind organizarea comună a piețelor în sectorul fructelor și legumelor (JO nr. L 118, p. 1),

CURTEA,

compusă din domnii J. Mertens de Wilmars, președinte, T. Koopmans și K. Bahlmann, președinți de cameră, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, A. O'Keefe, G. Bosco, O. Due și U. Everling, judecători,

avocat general: doamna S. Rozès,
grefier: domnul H. A. Rühl, administrator principal,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin ordonanța din 19 iulie 1982, primită la Curte la 23 august 1982, Tunbridge Wells County Court a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, mai multe întrebări

¹ Limba de procedură: engleza.

preliminare privind, în special, interpretarea articolelor 30, 34 și 38–47 din tratat, a articolelor 42 și 60 alineatul (1) din Actul de aderare din 1972 și a Regulamentului (CEE) nr. 1035/72 al Consiliului din 18 mai 1972 privind organizarea comună a piețelor în sectorul fructelor și legumelor (JO L 118, p. 1), pentru a aprecia, pe de o parte, compatibilitatea acestor dispoziții cu legislația britanică referitoare la „Apple and Pear Development Council” (Consiliul pentru dezvoltare în sectorul merelor și perelor) și, pe de altă parte, consecințele unei eventuale incompatibilități asupra taxei care servește la finanțarea acestui consiliu.

2 Din dosar rezultă că „Apple and Pear Development Council” (denumit în continuare „Council”) a fost instituit printr-un ordin al ministrului adoptat în conformitate cu o lege din 1947 intitulată „Industrial Organisation and Development Act” (legea privind organizarea și dezvoltarea industriei), care împuternicește ministrul de resort să emită ordine „privind instituirea unui consiliu pentru dezvoltare” într-un sector al industriei, în cazul în care acest fapt i se pare oportun „pentru a spori eficiența sau productivitatea industriei, a îmbunătăți sau dezvolta serviciul pe care îl aduce sau l-ar putea aduce comunității sau pentru a-i permite să furnizeze un astfel de serviciu într-un mod mai economic”. Înainte de a emite un astfel de ordin, ministrul trebuie să se consulte cu persoanele care reprezintă un număr semnificativ de operatori care desfășoară activități sau de angajați în sectorul în cauză. Ministrul nu are dreptul de a emite un astfel de ordin decât dacă este convins că „instituirea unui consiliu pentru dezvoltare este dorită de un număr semnificativ de persoane angajate în sectorul respectiv”. Nivelul sprijinului pentru existența unui consiliu pentru dezvoltare trebuie să fie verificat periodic.

3 În 1966, producătorii de mere și pere au luat inițiativa de a se adresa ministrului agriculturii, pescuitului și alimentației pentru a-i solicita instituirea unui consiliu pentru dezvoltare în sectorul lor. După ce a efectuat consultările prevăzute de lege, ministrul a adoptat „Apple and Pear Development Council Order” din 1966 (S.I. 1966/1579 — Ordin de instituire a Consiliului pentru dezvoltare în sectorul merelor și perelor), care a intrat în vigoare la 23 decembrie 1966. După această dată, problema menținerii acestui „Council” a fost evaluată în mai multe rânduri, conform legii, iar reglementarea actuală este prevăzută într-un ordin din 6 mai 1980 (S.I. 1980/623 — denumit în continuare „ordinul din 1980”).

4 „Council” este alcătuit din membri desemnați de ministru. Membrii sunt repartizați astfel: 8 producători, 2 salariați, 2 independenți și 2 specialiști în comercializare și distribuție.

5 Conform anexei la ordinul din 1980, „Council” îndeplinește următoarele funcții:

- „1. Promovarea sau întreprinderea de cercetări științifice.
2. Promovarea sau efectuarea de cercetări privind materialele și echipamentele, precum și metodele de producție, gestionarea și utilizarea muncii, inclusiv cercetarea și dezvoltarea de materiale, echipamente și metode noi precum și ameliorarea celor existente, determinarea avantajelor diferitelor alternative oferite, precum și administrarea unităților experimentale și a testelor la nivel comercial.
3. Promovarea producției și gestionarea produselor standard.
 - a) Desemnarea persoanelor care trebuie să participe la un sistem de promovare a producției și a comercializării de produse standard în ceea ce privește prețurile la care acestea ar trebui să încerce să vândă asemenea produse, precum și să efectueze cercetări pentru a permite „Council” să ofere îndrumări în acest sens (text adăugat prin ordinul din 17 decembrie 1980).

4. Promovarea unei mai bune definiții a denumirilor comerciale și utilizarea uniformă a acestora.
5. Certificarea produselor, înregistrarea mărcilor comerciale certificate și stabilirea funcțiilor titularilor unor astfel de mărci.
6. Promovarea sau întreprinderea de cercetări pentru îmbunătățirea acordurilor de comercializare și de distribuție a produselor.
7. Promovarea și întreprinderea de cercetări în ceea ce privește consumul și utilizarea produselor din sector.
8. Promovarea încheierii de acorduri privind existența unor organizații cooperative care să furnizeze materiale și echipamente, în vederea coordonării producției, a comercializării și distribuției produselor din sector.
9. Promovarea exportului, inclusiv promovarea sau încheierea de acorduri în scopul publicității.
10. Promovarea sau încheierea de acorduri astfel încât publicul din Regatul Unit să cunoască mai bine produsele din sector și metodele de utilizare.
11. Promovarea sau întreprinderea colectării și alcătuirea de statistici.
12. Încheierea de acorduri pentru a permite furnizarea informațiilor obținute și pentru a da îndrumări în domeniile care intră sub incidența oricărei dintre funcțiile îndeplinite de «Council».”

6 Activitățile „Council” sunt finanțate dintr-o taxă pe care acesta este autorizat să o perceapă de la producătorii din Anglia și Țara Galilor în temeiul ordinului din 1980. De la aderarea Regatului Unit la Comunități, cuantumul anual maxim al taxei, care trebuie să fie aprobat de ministru, a crescut, în mai multe etape, de la 3 UKL pe acru (aproximativ 7,50 UKL pe hectar) la 40 UKL pe hectar. Producătorii care au mai puțin de două hectare plantate cu 50 de meri sau peri sunt scutiți de la plata taxei.

7 Producătorii în cauză sunt obligați să se înregistreze și să prezinte către „Council” declarații și informări cu privire la activitățile pe care le desfășoară în sector.

8 „Council” a intentat o acțiune civilă în fața County Court din Tunbridge Wells, pentru a obține obligarea a trei producători la plata taxei pentru exercițiul financiar 1980-1981. Prin cerere reconvențională, pârâții au solicitat restituirea taxelor anuale pe care le-au plătit de la 1 ianuarie 1973. Aceștia au susținut că menținerea „Council” contravine dreptului comunitar chiar de la data aderării Regatului Unit și că taxa respectivă trebuia eliminată cel târziu la 1 februarie 1973 întrucât era o taxă cu efect echivalent unei taxe vamale, în conformitate cu articolul 60 din Actul de aderare.

9 În aceste împrejurări, County Court a decis să adreseze Curții următoarele întrebări.

Prima întrebare

Articolele 30 și 34 și/sau 38–47 din Tratatul CEE și/sau articolul 42 și articolul 60 alineatul (1) din Actul de aderare și/sau Regulamentul (CEE) nr. 1035/72 al Consiliului, în versiunea modificată, împiedică un stat membru să adopte și/sau să mențină reglementări sau măsuri administrative:

(i) care instituie și/sau mențin într-o zonă din acest stat membru un organism (denumit în continuare „Council”), care are structura și/sau funcțiile descrise în United Kingdom Statutory Instruments nr. 1579 din 1966 și/sau nr. 623 din 1980

și/sau

(ii) care obligă persoanele ce exercită o activitate în sectorul producției de mere și pere (denumit în continuare „sectorul”) și care dețin (a) până la 1 aprilie 1976 (dar după 1 aprilie 1971) în zona respectivă din statul membru terenuri în suprafață de 5 acri sau mai mult, plantate cu 50 de meri sau peri sau mai mult, și/sau (b) care dețin, după 1 aprilie 1976 în zona respectivă din statul membru terenuri în suprafață de 2 hectare sau mai mult, să se înregistreze la „Council” și care califică drept infracțiune neîndeplinirea acestei obligații

și/sau

(iii) care permit „Council”, sub rezerva aprobării de către ministrul agriculturii, pescuitului și alimentației, să impună producătorilor înregistrați obligația de a prezenta declarații și informații privind activitățile exercitate de aceștia și care fac parte din sector, și care califică drept infracțiune neîndeplinirea acestei obligații

și/sau

(iv) care permit „Council” să perceapă de la producătorii obligați să se înregistreze o taxă anuală obligatorie bazată pe suprafața terenurilor ocupate de aceștia în cadrul activității exercitate în sector, pentru a permite „Council” să facă față cheltuielilor sale administrative și de altă natură

și/sau

(v) care scutesc de la aceste măsuri producătorii ce dețin mai puțin de 2 hectare de teren sau terenuri plantate cu mai puțin de 50 de meri sau peri?

A doua întrebare

În caz de răspuns afirmativ la prima întrebare în ansamblu sau la oricare dintre punctele acesteia, este afectat acest răspuns și, dacă da, în ce mod, de faptul (cu condiția să fie dovedit) că respectivul „Council” a fost instituit și/sau menținut cu aprobarea expresă a acelor producători care, conform studiului menționat anterior [în ordonanță], erau în favoarea menținerii „Council” și care reprezentau în termeni de suprafață a terenurilor proporția menționată în document, și după consultarea unor organizații în mod aparent reprezentative pentru un mare număr de persoane care exercită activități sau sunt angajate în sector?

A treia întrebare

În cazul în care una dintre măsurile menționate în prima întrebare sau o parte a unei asemenea măsuri este incompatibilă cu una sau mai multe dintre dispozițiile de drept comunitar menționate în prima întrebare, dispoziția de drept comunitar cu care o astfel de măsură sau o

parte a măsurii este incompatibilă produce un efect direct în cadrul statelor membre ale Comunității, având drept consecință faptul de a conferi persoanelor de drept privat niște drepturi pe care acestea le obțin din existența Comunității și de care se pot prevala în fața instanțelor unui stat membru, și, în caz de răspuns afirmativ,

(i) poate această dispoziție de drept comunitar să fie invocată de către un producător ca mijloc de apărare împotriva unei cereri a „Council” pentru a obține plata taxei anuale menționate și, în caz de răspuns afirmativ, poate o asemenea dispoziție de drept comunitar să constituie, în această privință, un mijloc de apărare având ca efect scutirea totală sau parțială și, în acest ultim caz, cum trebuie stabilită această scutire parțială

și/sau

(ii) poate această dispoziție de drept comunitar să constituie temeiul pentru o cerere de obținere a restituirii taxelor anuale plătite de către un producător și, în caz de răspuns afirmativ,

(a) poate o asemenea dispoziție de drept comunitar să constituie temeiul pentru o cerere de obținere a restituirii integrale a acestor taxe sau numai o cerere referitoare la o parte a acestora și, în acest ultim caz, cum trebuie stabilită această parte;

(b) este deschisă o cale de atac pentru obținerea restituirii unor taxe anuale plătite în cazul în care plata a fost efectuată înainte de promulgarea hotărârii Curții de Justiție în prezenta cauză sau nu este posibilă decât în cazul (eventualelor) plăți care pot fi efectuate ulterior promulgării menționate

și/sau

(iii) atunci când hotărâsc restituirea taxelor anuale plătite de un producător, pot instanțele unui stat membru să țină seama de faptul că banii obținuți din taxele anuale au fost utilizați de „Council” în scopuri care au adus sau ar fi putut aduce beneficii producătorului?

A patra întrebare

În cazul în care una dintre măsurile menționate în prima întrebare sau în care o parte a unei astfel de măsuri este incompatibilă cu articolul 30 sau 34 din Tratatul CEE, au apărut asemenea conflicte la data menționată la articolul 42 din Actul de aderare sau la data menționată la articolul 60 alineatul (1) din acesta?

Cu privire la prima întrebare

10 Prin această întrebare instanța națională dorește, în primul rând, să afle dacă dispozițiile comunitare precizate în întrebare împiedică instituirea sau menținerea unui organism cu o structură asemănătoare celei a „Council”, atunci când acest organism este finanțat printr-o taxă percepută de la producătorii care dețin un potențial de producție ce depășește anumite limite și când acești producători sunt obligați să se înregistreze la organismul respectiv și să îi prezinte declarații și informații privind activitățile lor în sectorul în cauză. În al doilea rând, instanța întreabă dacă un astfel de organism poate fi contrar dispozițiilor menționate din cauza funcțiilor sale.

11 Este necesar să se observe că, în această privință, compatibilitatea unui astfel de organism cu dreptul comunitar depinde, în primul rând, de funcțiile pe care le exercită. Prin urmare, pentru a răspunde la prima întrebare, este necesar să se examineze mai întâi caracterul funcțiilor îndeplinite de „Council”, astfel cum sunt descrise în anexa la ordinul din 1980, citată anterior.

Cu privire la funcțiile îndeplinite de „Council” în general

12 Din această descriere rezultă că „Council” nu este o organizație de producători în sensul titlului II din Regulamentul (CEE) nr. 1035/72, citat anterior, care participă la gestionarea regimului prețurilor și al intervențiilor, prevăzut de acest regulament. „Council” nu are drept scop să acționeze în calitate de intermediar pentru vânzarea de produse, nici să intervină pe piață. Rezultă că examinarea funcțiilor încredințate „Council” trebuie să stabilească dacă exercitarea acestora poate împiedica în vreun fel fie comerțul intracomunitar, fie funcționarea organizării comune a piețelor, instituită în acest sector în temeiul normelor din tratat privind politica agricolă.

13 În această privință, este necesar, în primul rând, să se constate că activitățile privind cercetarea științifică sau tehnică, alcătuirea de statistici, difuzarea informațiilor obținute în rândul producătorilor, precum și funcțiile exclusiv consultative, nu sunt de natură să împiedice nici comerțul intracomunitar, nici funcționarea organizării comune a piețelor.

14 Din contră, descrierea celorlalte funcții încredințate „Council” în anexa la ordin nu permite, în sine, excluderea faptului că astfel de funcții pot fi exercitate într-un mod care ar putea împiedica fie comerțul intracomunitar, fie buna funcționare a organizării comune a piețelor și care, prin urmare, ar putea fi incompatibil cu dispozițiile comunitare precizate în întrebarea preliminară.

15 Cu toate acestea, din dosar rezultă că, în esență, „Council” se ocupă de publicitatea și de promovarea pe piața britanică, precum și de ameliorarea calității fructelor autohtone comercializate pe această piață. Prin urmare, este necesar să se examineze în ce măsură asemenea activități pot fi incompatibile cu dispozițiile comunitare indicate de instanța națională. În ceea ce privește măsurile de publicitate și de promovare, această examinare trebuie, în special, să se refere la interpretarea articolului 30 din tratat care interzice, printre altele, orice măsuri cu efect echivalent unor restricții cantitative la import. În ceea ce privește activitățile desfășurate de „Council” în domeniul calității, acestea trebuie, în schimb, să fie examinate în lumina standardelor de calitate prevăzute de reglementarea privind organizarea comună a piețelor în sectorul fructelor și legumelor.

Cu privire la activitățile de publicitate în special

16 În ceea ce privește publicitatea și promovarea, din dosar rezultă că, pe lângă publicitatea făcută merelor și perelor în general, „Council” organizează campanii privind, îndeosebi, merele și perele englezești și galeze, în special anumite soiuri care sunt specifice producției engleze și galeze.

17 Astfel cum a constatat Curtea în hotărârea din 24 noiembrie 1982 (Comisia/Irlanda, cauza 249/81, Recueil, p. 4005), o campanie de publicitate pentru vânzarea și cumpărarea de produse autohtone poate, în anumite condiții, să intre sub incidența interdicției prevăzute la articolul 30 din tratat, atunci când aceasta este sprijinită de autoritățile publice. De fapt, un organism precum „Council”, instituit de guvernul unui stat membru și finanțat printr-o taxă percepută de la producători, nu poate, în raport cu dreptul comunitar, să beneficieze de aceeași

libertate în ceea ce privește mijloacele publicitare utilizate precum cea de care beneficiază producătorii înșiși sau asociațiile de producători cu caracter voluntar.

18 Un astfel de organism are, în special, obligația de a se abține de la orice publicitate menită să descurajeze cumpărarea de produse din alte state membre sau să discrediteze aceste produse în ochii consumatorilor. De asemenea, acesta nu poate îndruma consumatorii să cumpere produse autohtone exclusiv pe motivul originii lor naționale.

19 Din contră, articolul 30 nu împiedică un astfel de organism să pună în valoare, în publicitatea sa, calitățile specifice ale fructelor produse în cadrul statului membru în cauză sau să organizeze campanii de promovare pentru vânzarea de anumite soiuri precizând calitățile speciale ale acestora, chiar dacă aceste soiuri sunt specifice producției naționale.

20 În observațiile pe care le-a prezentat Curții, Comisia a susținut că unele campanii de promovare a anumitor soiuri puteau avea ca rezultat excluderea altor soiuri de pe piață și impunerea, fie în statul membru în cauză, fie în alte state membre care exportă soiurile menționate, a necesității de a aplica măsurile de intervenție prevăzute de organizarea comună a piețelor în privința unor asemenea soiuri.

21 Deși este adevărat că o astfel de denaturare a condițiilor de concurență, incompatibilă cu buna funcționare a organizării comune a piețelor, poate avea loc pe o piață în care măsurile de publicitate vizează exclusiv sau în principal anumite soiuri excluzându-le pe celelalte, acest considerent nu poate, cu toate acestea, să justifice interzicerea oricărei campanii de promovare prin care un organism precum „Council” pune în valoare calitățile anumitor soiuri și precizează utilizările la care aceste soiuri se pretează în mod specific.

Cu privire la activitățile privind calitatea

22 În ceea ce privește calitatea fructelor autohtone comercializate pe piața britanică, din dosar reiese că acest „Council” formulează recomandări privind calibrarea fructelor comercializate la începutul sezonului și că aceste recomandări sunt mai exigente decât prevederile standardelor de calitate comunitare. Mai mult, rapoartele anuale întocmite de „Council” arată că acesta efectuează inspecții de control al calității în piețele de comercializare cu ridicata și că semnalează cazurile de nerespectare a acestor recomandări producătorilor în cauză, precum și organizațiilor la care respectivii comercianți cu ridicata sunt afiliați.

23 În această privință, este necesar să se sublinieze că dispozițiile privind organizarea comună a piețelor în sectorul fructelor și legumelor implică un sistem de standarde de calitate care se aplică produselor în cauză și care prezintă un caracter exhaustiv. Cu excepția cazului în care această reglementare nu dispune altfel, statele membre și, cu atât mai mult, organismele precum „Council” sunt, prin urmare, împiedicate să impună dispoziții unilaterale privind calitatea fructelor comercializate de către producători.

24 Standardele comunitare nu exclud, desigur, concurența în domeniul calității produselor între producătorii dintr-un stat membru sau între aceștia și importatori. De asemenea, standardele nu îi împiedică pe producători să mențină renumele produselor naționale, și nici nu se opun ca un organism precum „Council” să dea îndrumări producătorilor în această privință, sub forma unor simple recomandări privind calitatea și prezentarea fructelor comercializate. Din contră, orice încercare din partea unui astfel de organism de a impune respectarea acestor recomandări prin aplicarea unor sancțiuni de orice fel sau prin utilizarea autorității pe care i-o conferă constituirea sa pentru a exercita presiuni asupra producătorilor sau asupra comercianților, ar fi contrară caracterului exhaustiv al reglementării comunitare.

25 Este de competența instanței naționale să aprecieze, pe baza criteriilor de interpretare indicate anterior dacă și, după caz, în ce măsură îndeplinirea de către Consiliu a funcțiilor încredințate de reglementarea națională este sau nu incompatibilă cu dreptul comunitar.

Cu privire la înregistrarea obligatorie

26 La punctele (ii) și (v), instanța națională întreabă, în mod specific, dacă dispozițiile comunitare precizate la prima întrebare sunt contrare obligației, în cazul producătorilor care dispun de un potențial de producție ce depășește anumite limite, de a se afilia la un organism precum cel din cazul de față.

27 În această privință, este necesar să se constate că dispozițiile din titlul II al Regulamentului (CEE) nr. 1035/72, citat anterior, privind organizațiile de producători, nu exclud existența altor organizații la care producătorii trebuie să se afilieze. De asemenea, este necesar să se remarce că, potrivit informațiilor incluse în dosar, organismul în cauză nu exercită funcții care vizează comerțul intracomunitar.

28 În aceste circumstanțe, obligația de a se afilia la un astfel de organism nu poate fi considerată incompatibilă cu dispozițiile indicate în întrebare decât dacă activitățile organismului sunt ele însele contrare acestor dispoziții.

Cu privire la taxa percepută producătorilor

29 La punctul (iv), instanța națională întreabă, de asemenea, dacă o taxă de tipul celei în speță este incompatibilă, ca atare, cu dispozițiile comunitare precizate la prima întrebare.

30 În ceea ce privește articolele 30 și 34 din tratat, este suficient să se reamintească, în această privință, astfel cum a procedat Curtea, printre altele, în Hotărârea din 22 martie 1977 (Iannelli & Volpi, 74/76, Recueil, p. 557), că taxele, fiind măsuri de natură fiscală sau cu efect echivalent, nu intră sub incidența articolelor menționate, ci sub incidența articolelor 9–16 și 95 din tratat. Întrucât taxa în cauză nu se aplică produselor importate și nu afectează produsele pentru export decât în același mod în care afectează produsele comercializate pe piața internă, o astfel de taxă nu ridică probleme în raport cu articolele menționate anterior.

31 Or, în conformitate cu jurisprudența Curții, în special cu Hotărârea din 26 octombrie 1983 (De samvirkende danske Landboforeninger, 297/82, Recueil, p. 3299), o taxă impusă producătorilor agricoli este incompatibilă cu dispozițiile comunitare privind politica agricolă, în măsura în care aceasta ar avea ca efect, fie prin incidența sa asupra stabilirii prețurilor, fie prin modificarea structurii exploatațiilor agricole care ar putea decurge din aceasta, să împiedice funcționarea mecanismelor prevăzute în cadrul organizării comune a piețelor. Deși este de competența instanței naționale să aprecieze dacă și, după caz, în ce măsură taxa în privința căreia trebuie să se pronunțe a avut efectiv astfel de efecte, este necesar, cu toate acestea, să se remarce că, în general, o taxă ale cărei venituri sunt în principal utilizate pentru măsuri publicitare care, altminteri, ar fi trebuit să fie finanțate de producătorii înșiși nu poate avea astfel de efecte.

32 Cu toate acestea, este necesar să se sublinieze că perceperea unei taxe precum cea în speță ar fi contrară dreptului comunitar în măsura în care ar servi la finanțarea unor activități care sunt incompatibile cu dispozițiile indicate în întrebarea preliminară.

33 Prin urmare, este necesar să se răspundă la prima întrebare că:

- a) dispozițiile din tratat privind libera circulație a mărfurilor și agricultura, precum și reglementarea privind organizarea comună a piețelor în sectorul fructelor și legumelor nu împiedică adoptarea sau menținerea de către un stat membru de măsuri administrative:
- (i) de instituire a unui consiliu pentru dezvoltare în sectorul producției de fructe, alcătuit din membri desemnați de ministrul de resort, în special din rândul producătorilor în cauză,

și

 - (ii) de obligare exclusiv a producătorilor din sectorul respectiv, care dețin o plantație de pomi fructiferi ce depășește limitele minime stabilite de a se înregistra la consiliu, de a-i prezenta acestuia declarații și informații privind activitățile lor în sector, precum și de a finanța cheltuielile administrative și de altă natură ale consiliului prin plata unei taxe anuale,
- în măsura în care activitățile acestui consiliu constau în alcătuirea de statistici, încurajarea sau efectuarea de cercetări, punerea rezultatelor astfel obținute la dispoziția producătorilor și acordarea de îndrumări tehnice în domeniul producției de fructe;
- b) dispozițiile respective nu împiedică un astfel de consiliu să pună în valoare, în publicitatea sa, calitățile specifice ale fructelor produse în cadrul statului membru în cauză și nici ca acesta să organizeze campanii de promovare pentru vânzarea anumitor soiuri indicând proprietățile speciale ale acestora, chiar dacă aceste soiuri sunt specifice producției naționale; pe de altă parte, ar fi contrar articolului 30 din tratat ca un astfel de organism să facă publicitate pentru a descuraja cumpărarea de produse din celelalte state membre sau să discrediteze aceste produse în ochii consumatorilor, ori să îi sfătuiască pe aceștia să cumpere produse autohtone exclusiv pe motivul originii lor naționale;
- c) aceste dispoziții nici nu se opun ca un astfel de consiliu să formuleze la adresa producătorilor, în cadrul funcțiilor sale consultative generale, recomandări privind calitatea și prezentarea fructelor comercializate; pe de altă parte, ar fi contrar caracterului exhaustiv al sistemului de standarde de calitate comune ca un astfel de organism să încerce să impună respectarea diverselor dispoziții privind aceste standarde comune prin aplicarea unor sancțiuni de orice fel sau prin utilizarea autorității pe care i-o conferă constituirea sa, pentru a exercita o presiune asupra producătorilor sau asupra comercianților;
- d) dispozițiile indicate anterior sunt contrare obligațiilor impuse producătorilor de a se afilia la un astfel de organism sau de a finanța activitățile acestuia prin plata unei taxe, în măsura în care aceste activități sunt contrare dispozițiilor menționate.

Cu privire la a doua întrebare

34 Astfel cum reiese din cele menționate anterior, răspunsul dat la prima întrebare ține seama, pe de o parte, de caracterul funcțiilor îndeplinite de organismul în cauză și, pe de altă parte, de caracterul acestuia ca organism instituit de guvernul unui stat membru și finanțat printr-o taxă percepută de la producători printr-o reglementare internă. Din contră, procedura respectată de guvern la instituirea organismului respectiv și, în special, caracterul și rezultatele consultărilor

pe care le-a efectuat guvernul înainte de a lua deciziile privind instituirea sau menținerea organismului respectiv nu are nicio importanță pentru răspunsul care urmează a fi dat.

35 Prin urmare, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că faptul că respectivul consiliu a fost instituit și menținut cu aprobarea expresă a producătorilor care reprezintă mai mult de jumătate din terenurile plantate, și după consultarea organizațiilor în mod aparent reprezentative pentru un mare număr de persoane care exercită activități sau sunt angajate în sector, nu afectează răspunsul dat la prima întrebare.

Cu privire la a treia întrebare

36 Prin această întrebare instanța națională dorește să obțină elementele de interpretare a dreptului comunitar care îi sunt necesare pentru a judeca consecințele unei eventuale incompatibilități a regimului în cauză cu dispozițiile comunitare precizate în prima întrebare.

37 În această privință, este necesar să se sublinieze în primul rând că, în conformitate cu jurisprudența constantă a Curții, articolele 30 și 34 din tratat conferă persoanelor de drept privat unele drepturi pe care aceștia le pot invoca în fața instanțelor unui stat membru. În ceea ce privește regulamentele privind organizarea comună a piețelor, același efect direct decurge din faptul că, în temeiul articolului 189 din tratat, regulamentele se aplică direct în fiecare stat membru.

38 În al doilea rând, este necesar să se reamintească, astfel cum a procedat Curtea, printre altele, în Hotărârea din 27 martie 1980 (Denkavit Italiana, 61/79, Recueil p. 1205), că interpretarea normelor de drept comunitar, dată de Curte în temeiul articolului 177 din tratat, poate și trebuie să se aplice de către instanța națională chiar și raporturilor juridice care s-au format și care s-au constituit anterior hotărârii care răspunde la cererea de interpretare, în cazul în care, pe de altă parte, condițiile care permit aducerea în fața instanțelor competente a unui litigiu referitor la aplicarea normelor menționate sunt îndeplinite.

39 Rezultă că dispozițiile comunitare precizate anterior constituie un mijloc de apărare opozabil unei cereri de obținere a plății unei taxe incompatibile cu aceste dispoziții și că acestea pot, de asemenea, să servească drept temei pentru o cerere de restituire a unei astfel de taxe percepute necuvenit.

40 În ipoteza în care o taxă servește la finanțarea unui organism care desfășoară unele activități considerate contrare dreptului comunitar, este de competența instanței naționale să aprecieze dacă, ținând seama de importanța activităților în cauză, această împrejurare anulează legalitatea taxei și trebuie să determine o scutire totală sau parțială.

41 De asemenea, este de competența instanței respective să stabilească, în conformitate cu dreptul intern, dacă și în ce măsură o astfel de taxă trebuie rambursată, precum și dacă și în ce măsură acest drept la rambursare este compensat eventual de beneficiile directe pe care activitățile organismului respectiv le-au adus contribuabilului în cauză.

42 Prin urmare, este necesar să se răspundă la a treia întrebare că:

- a) articolele 30 și 34 din tratat, precum și regulamentele privind organizarea comună a piețelor, conferă persoanelor de drept privat drepturi pe care acestea le pot invoca în fața instanțelor unui stat membru;

- b) aceste dispoziții constituie un mijloc de apărare opozabil unei cereri de plată a unei taxe incompatibile cu aceste dispoziții și pot să constituie temeiul unei cereri de restituire a unei astfel de taxe, chiar dacă plata a fost efectuată anterior datei la care această incompatibilitate rezultă dintr-o interpretare dată de Curte în temeiul articolului 177 din tratat;
- c) în ipoteza în care o taxă servește la finanțarea unui organism care desfășoară unele activități considerate contrare dreptului comunitar, este de competența instanței naționale să aprecieze dacă, ținând seama de importanța activităților în cauză, această împrejurare anulează legalitatea taxei și trebuie să determine o scutire totală sau parțială;
- d) în aceeași ipoteză, este de asemenea de competența instanței naționale să stabilească, în conformitate cu dreptul intern, pe de o parte, dacă și în ce măsură taxa trebuie rambursată, iar pe de altă parte, dacă și în ce măsură acest drept la rambursare este compensat eventual de beneficiile directe pe care activitățile organismului respectiv le-au adus contribuabilului în cauză.

Cu privire la a patra întrebare

43 Prin ultima întrebare, instanța națională întreabă, în esență, dacă în cazul produselor care fac obiectul organizării comune a piețelor la data aderării Regatului Unit, eliminarea măsurilor cu efect echivalent unor restricții cantitative, prevăzută la articolele 30 și 34 din tratat, a avut loc la 1 februarie 1973, astfel cum prevede articolul 60 alineatul (1) din Actul de aderare, sau dacă eliminarea respectivă a avut loc abia la 1 ianuarie 1975, dată prevăzută de norma generală enunțată la articolul 42 al doilea paragraf din același act.

44 Astfel cum a constatat Curtea în Hotărârea din 29 martie 1979 (Comisia/Regatul Unit, 231/78, Recueil, p. 1447), dispozițiile articolului 60 fac derogare de la normele generale prevăzute la articolul 42.

45 Prin urmare, este necesar să se răspundă la a patra întrebare că, în cazul produselor care fac obiectul organizării comune a piețelor agricole la data aderării Regatului Unit, dispozițiile din tratat care interzic măsurile cu efect echivalent unor restricții cantitative se aplică în Regatul Unit de la 1 februarie 1973, în conformitate cu articolul 60 alineatul (1) din Actul de aderare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

46 Cheltuielile efectuate de către guvernul danez, de Guvernul Regatului Unit și de Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de Country Court din Tunbridge Wells prin ordonanța din 19 iulie 1982, declară:

1) a) **Dispozițiile din tratat privind libera circulație a mărfurilor și agricultura și reglementarea privind organizarea comună a piețelor în sectorul fructelor și legumelor nu împiedică adoptarea sau menținerea de către un stat membru de măsuri administrative:**

(i) **de instituire a unui consiliu pentru dezvoltare în sectorul producției de fructe, alcătuit din membri desemnați de ministrul de resort, în special din rândul producătorilor în cauză,**

și

(ii) **de obligare exclusiv a producătorilor din sectorul respectiv, care dețin o plantație de pomi fructiferi ce depășește limitele minime stabilite, să se înregistreze la consiliu, să îi prezinte acestuia declarații și informații privind activitățile lor în sector, precum și să finanțeze cheltuielile administrative și de altă natură ale consiliului prin plata unei taxe anuale,**

în măsura în care activitățile acestui consiliu constau în alcătuirea de statistici, încurajarea sau efectuarea de cercetări, punerea rezultatelor astfel obținute la dispoziția producătorilor și acordarea de îndrumări tehnice în domeniul producției de fructe;

b) **dispozițiile menționate nu împiedică un astfel de consiliu să pună în valoare, în publicitatea sa, calitățile specifice ale fructelor produse în cadrul statului membru în cauză, nici să organizeze campanii de promovare pentru vânzarea de anumite soiuri precizând proprietățile speciale ale acestora, chiar dacă aceste soiuri sunt specifice producției naționale; pe de altă parte, este contrar articolului 30 din tratat ca un astfel de organism să facă publicitate pentru a descuraja cumpărarea de produse din celelalte state membre sau să discrediteze aceste produse în ochii consumatorilor, ori să îi sfătuiască pe aceștia să cumpere produse autohtone exclusiv pe motivul originii lor naționale;**

c) **aceste dispoziții nici nu se opun ca un astfel de consiliu să formuleze la adresa producătorilor, în cadrul funcțiilor sale consultative generale, recomandări privind calitatea și prezentarea fructelor comercializate; pe de altă parte, este contrar caracterului exhaustiv al sistemului de standarde de calitate comune ca un astfel de organism să încerce să impună respectarea diverselor dispoziții ale acestor standarde comune prin aplicarea unor sancțiuni de orice fel sau prin utilizarea autorității pe care i-o conferă constituirea sa pentru a exercita o presiune asupra producătorilor sau asupra comercianților;**

d) **dispozițiile precizate anterior sunt contrare obligațiilor impuse producătorilor de a se afilia la un astfel de organism sau de a finanța activitățile acestuia prin plata unei taxe, în măsura în care aceste activități sunt contrare dispozițiilor menționate.**

2) **Faptul că respectivul consiliu a fost instituit și menținut cu aprobarea expresă a producătorilor care reprezintă mai mult de jumătate din terenurile plantate, și după consultarea organizațiilor în mod aparent reprezentative pentru un mare număr de persoane care exercită activități sau sunt angajate în sector, nu influențează răspunsul la prima întrebare.**

- 3) a) **Articolele 30 și 34 din tratat, precum și regulamentele privind organizarea comună a piețelor, conferă persoanelor de drept privat drepturi pe care acestea le pot invoca în fața instanțelor unui stat membru;**
- b) **aceste dispoziții constituie un mijloc de apărare opozabil unei cereri de plată a unei taxe incompatibile cu aceste dispoziții și pot constitui temeiul unei cereri de restituire a unei astfel de taxe, chiar dacă plata a fost efectuată anterior datei la care această incompatibilitate rezultă dintr-o interpretare dată de Curte în temeiul articolului 177 din tratat;**
- c) **în ipoteza în care o astfel de taxă servește la finanțarea unui organism care desfășoară unele activități considerate contrare dreptului comunitar, este de competența instanței naționale să aprecieze dacă, ținând seama de importanța activităților în cauză, această împrejurare anulează legalitatea taxei și trebuie să determine o scutire totală sau parțială;**
- d) **în aceeași ipoteză, este de asemenea de competența instanței naționale să stabilească, în conformitate cu dreptul intern, pe de o parte, dacă și în ce măsură taxa trebuie rambursată, iar pe de altă parte, dacă și în ce măsură acest drept la rambursare este compensat eventual de beneficiile directe pe care activitățile organismului respectiv le-au adus contribuabilului în cauză.**
- 4) **În cazul produselor care fac obiectul unei organizări comune a piețelor agricole la data aderării Regatului Unit, dispozițiile din tratat care interzic măsurile cu efect echivalent unor restricții cantitative se aplică în Regatul Unit de la 1 februarie 1973, în conformitate cu articolul 60 alineatul (1) din Actul de aderare.**

Mertens de Wilmars Koopmans Bahlmann Pescatore

Mackenzie Stuart O'Keefe Bosco Due Everling

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 13 decembrie 1983.

Grefier
prin ordin
H. A. Rühl
administrator principal

Președinte
J. Mertens de Wilmars